
Pracownia Oświecenia Instytutu Badań Literackich PAN.

Biuletyn Polonistyczny 6/16, 5-10

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

I. I N S T Y T U T   B A D A Ń   L I T E R A C K I C H   P A N

Pracownia Oświecenia Instytutu Badań Literackich PAN

I. Stan organizacyjny

Kierownictwo naukowe Pracowni Oświecenia IBL PAN we Wrocławiu (ul. Szewska 37) objął w grudniu 1961 r. prof. Jan Kott. Aktualny skład osobowy Pracowni przedstawia się następująco: grupa wrocławska - dr E.Aleksandrowska, dr R.Kaleta, dr M.Klimowicz, mgr J.Pawłowiczowa, mgr J.Platt, mgr R.Sobol, dr Z.Wołoszyńska, mgr R.Wołoszyński; grupa warszawska - dr Z.Goliński, mgr J.Jackl, dr Z.Sinkowa (obydwie wymienione grupy terytorialne tworzą całość naukowo-organizacyjną kierowaną przez prof. J.Kotta, funkcję sekretarza Pracowni sprawuje mgr R.Sobol). Pracownia utrzymuje nadto ścisłe kontakty naukowe z zajmującymi się problematyką Oświecenia pracownikami Katedry Literatury Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich oraz osobami ośrodków pozawrocławskich.

II. Zebrania naukowe i szkoleniowe

W ramach wewnętrznych, roboczych zebrań naukowych Pracowni w okresie sprawozdawczym (tzn. od chwili objęcia kierownictwa naukowego przez prof. Kotta) wygłoszono i przedyskutowano następujące referaty: prof. J.Kott, "Bajki" I.Krasickiego; mgr R.Wołoszyński, Krasicki wobec prądów Oświecenia; mgr J.Jackl, "Pan Jowialski"; mgr J.Platt, A.Naruszewicz i sielanka wczesnego Oświecenia. Jedno z zebrań wypełnił referat doc. Z.Raszewskiego (PIS-Warszawa), który przedstawił pracę pt. "Burmistrz poznański" J.Baudouina. Ponadto, w ramach zaplanowanego cyklu spotkań szkoleniowych z wybitnymi specjalistami z dziedzin pokrew-

nych (historia, filozofia itp.) prof. St. Hubert (Uniwersytet Wrocławski) wygłosił wykład pt. Prawo narodów w epoce Oświecenia. Przewiduje się wykłady z zakresu historii politycznej drugiej połowy XVIII w., historii filozofii starożytnej i nowożytnej (stoicyzm, epikureizm, Voltaire, J.J.Rousseau i in.).

III. Imprezy naukowe zbiorowe

Z okazji 160 rocznicy zgonu I.Krasickiego Pracownia Oświecenia IBL PAN oraz Katedra Literatury Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizowały w dniach 23-25 listopada 1961 ogólnopolską konferencję naukową poświęconą twórczości I.Krasickiego i literaturze epoki Oświecenia. W konferencji uczestniczyło kilkanaście osób przybyłych z różnych ośrodków polonistycznych w kraju. Wszystkie referaty i komunikaty (łącznie 11 pozycji) przygotowane zostały przez pracowników wrocławskich i stanowiły swego rodzaju przegląd roboczy prac tutejszego środowiska naukowego, zajmującego się problematyką literatury i kultury drugiej połowy XVIII wieku (szczegółowe sprawozdanie z konferencji, zawierające omówienie poszczególnych wystąpień - zob. "Biuletyn Polonistyczny" z.13, kwiecień 1962). W związku z konferencją oraz celem spopularyzowania wśród społeczeństwa, zwłaszcza młodzieży szkolnej, życia i twórczości Krasickiego Pracownia Oświecenia wraz z Dyrekcją Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu zorganizowały w auli Biblioteki wystawę pod nazwą "Ignacy Krasicki. W 160 rocznicę zgonu poety". Scenariusz wystawy opracował dr Z.Goliński (IBL PAN), oprawę plastyczną przygotował prof. Forowicz (PWSSP-Wrocław), komisarzem oraz organizatorem wystawy z ramienia Biblioteki był dyr. E.Kiernicki. Charakterystykę i założenia wystawy przedstawiono w wymienionym zeszycie "Biuletynu Polonistycznego".

Pracownia Oświecenia przeprowadziła również w ubiegłym roku rewizję i meliorację kierowanego do druku drugiego tomu Bibliografii literatury polskiej wg "Literatury polskiej" G.Korbuta.

IV. Prace indywidualne (zestawienie zawiera wykaz prac ogłoszonych lub oddanych do druku od drugiej połowy 1961 r. poczynając, prace obecnie prowadzone oraz zamierzone do r. 1965):

dr E. A l e k s a n d r o w s k a

Prace ogłoszone:

1. Nieznany przekład epigramatów Owena. "Pamiętnik Literacki" 1962, z. 2
2. Sprawozdanie z wrocławskiej konferencji naukowej poświęconej twórczości I.Krasickiego i literaturze Oświecenia. "Pamiętnik Literacki" 1962, z. 2.

Prace oddane do druku:

1. Sprawozdanie j.w. "Sprawozdania z prac PAN"
2. Wojciech Jakubowski. Biogram. Polski Słownik Biograficzny. T.10, z. 45. Kraków 1963.
3. Monitorowe "autopowtórzenia". Z warsztatu bibliografa "Monitora" (3). "Pamiętnik Literacki" 1963.

W przygotowaniu:

1. Nowele listowe Elizabeth Rowe w "Monitorze". Z warsztatu bibliografa "Monitora" (4).
2. "Monitor". Monografia bibliograficzna.

dr Z. G o l i ń s k i

Prace ogłoszone:

1. Pierwsze zbiorowe wydanie pism Krasickiego. "Roczniki Biblioteczne" 1961

Prace oddane do druku:

1. Prolegomena filologiczne "Monachomachii". "Pamiętnik Literacki" 1963.

W przygotowaniu:

1. I.Krasickiego "Monachomachia". Studium monograficzne.
2. Kalendarium I.Krasickiego
3. Problematyka satyry w literaturze Oświecenia.

mgr J. J a c k i

W przygotowaniu:

1. Opracowanie edytorskie II i IV tomu komedii Fr. Zabłockiego, do serii "Teatr Polskiego Oświecenia"

2. Opracowanie (dla "Biblioteki Narodowej") komedii Franciszka Zabłockiego "Król w kraju rozkoszy";
3. "Pan Jowialski". Studium monograficzne - praca doktorska pod kierunkiem prof. Z.Libery.

dr R. K a l e t a

Prace ogłoszone:

1. Koła naukowe studentów Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu (1945-1947). W książce zbiorowej "Trudne dni". T.2. Wrocław 1961
2. Turniej paszkwilancki z okazji odsłonięcia pomnika Jana III w Łazienkach. "Przegląd Humanistyczny" 1962, nr 1
3. Audere ausis. Pochwała książki B.Leśnodorskiego "Polscy jakobini". "Przegląd Humanistyczny" 1962, nr 3
4. Biecz. Studia historyczne. Wrocław 1963. (Redakcja tomu, wstęp oraz rozprawy: "Zamek w Bieczu", "Ponury dokument upadku miasta Biecza").

Prace oddane do druku:

1. Józef Wybicki. Utwory dramatyczne. PIW (Seria "Teatr Polskiego Oświecenia")
2. O twórczości paszkwilanckiej Fr. Zabłockiego w okresie Sejmu Czteroletniego. Problematyka autorstwa ("Przegląd Humanistyczny")

W przygotowaniu:

1. Poezja polityczna 1786-1795 - praca habilitacyjna, ukończona
2. Bibliografia poezji politycznej z lat 1788-1795
3. Poufne wieści z oświeconej Warszawy (gazetki pisane z r. 1782). Wspólnie z J.W.Gomulickim
4. Listy Stanisława Augusta do E.Grabowskiej
5. Polska poezja jakobińska (wybór dla "Biblioteki Narodowej").

dr M. K l i m o w i c z

W przygotowaniu:

1. Autorzy i twórcy sceny narodowej w pierwszym okresie jej istnienia.

mgr J. P a w ł o w i c z o w a

Prace ogłoszone:

1. Fr. Zabłocki, "Fircyk w zalotach". Tekst ustaliła, wstępem i objaśnieniami opatrzyła... Warszawa-Wrocław-Kraków 1961. "Biblioteka Narodowa", seria I
2. Recenzja książki Z. Sinkowej "Powieść angielska osiemnastego wieku a powieść polska w latach 1764-1830. Warszawa 1961. "Pamiętnik Literacki" 1962, z. 2.

W przygotowaniu:

1. Komedia Fr. Zabłockiego wobec źródeł obcych - praca doktorska, obrona i przygotowanie do druku w r. 1963
2. Opracowanie edytorskie I i III tomu wyboru komedii Fr. Zabłockiego do serii "Teatr Polskiego Oświecenia" (tom I ukończony, tom III - w przygotowaniu).

mgr J. P l a t t

W przygotowaniu:

1. Sielanki A. Naruszewicza - praca doktorska, obrona i przygotowanie do druku w r. 1963
2. Ze studiów nad poezją Naruszewicza (ody i zagadnienie przekładu w poezji Naruszewicza)
3. Wybór z "Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych" (dla "Biblioteki Narodowej")
4. Spuścizna pośmiertna Fr. Karpińskiego w rękopisach Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie (dla "Pamiętnika Literackiego").

dr Z. S i n k o w a

Prace ogłoszone:

1. Powieść angielska XVIII w. a powieść polska lat 1764-1830. Warszawa 1961.

W przygotowaniu:

1. Powieść zachodnio-europejska w Oświeceniu polskim.

mgr R. S o b o l

W przygotowaniu:

1. Ostatnie lata Fr. Karpińskiego (1788-1825). Cz. I. 1788-1801 - praca doktorska, obrona i przygotowanie do druku w r.1963
2. "Pamiętniki" Fr.Karpińskiego - krytyczne opracowanie tekstu, komentarz i wstęp (dla PIW-u)
3. Studia nad życiem i twórczością Karpińskiego.

dr Z. W o ł o s z y ń s k a:

Prace oddane do druku:

1. W.Bogusławski, "Henryk VI na łowach" ("Biblioteka Narodowa").

W przygotowaniu:

1. Przygotowanie 5-tomowego wydania pism W.Bogusławskiego.

mgr R. W o ł o s z y ń s k i

W przygotowaniu:

1. Liryka I.Krasickiego - praca doktorska, obrona i przygotowanie do druku w r. 1963
2. Studia nad Krasickim (przygotowanie "Bajek" i "Liryków" dla "Biblioteki Narodowej").

K o n f e r e n c j a   m i ę d z y n a r o d o w a   p o -
ś w i ę c o n a   l i t e r a t u r z e   p o r ó w n a w -
c z e j   w   B u d a p e s z c i e

W dniach 26-29.X.1962 r. obradowała w Budapeszcie zorganizowana przez Instytut Literatury Węgierskiej Akademii Nauk Konferencja międzynarodowa poświęcona literaturze porównawczej. Zarówno naukowy przebieg Konferencji, bogactwo referatów, żywy i spontaniczny charakter dyskusji, jak wreszcie ilościowy i jakościowy skład delegacji, które wzięły udział w Konferencji, uczyniły z niej manifestację naukową o bardzo poważnym znaczeniu.

I tak, lista uczestników Konferencji objęła około 130 nazwisk, reprezentujących - obok licznej i doborowej ekipy gospodarczej - historyków literatury i odpowiednie instytuty akade-